

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016248449

Дата перевірки:
13.05.2024 22:08:52 IDT

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
14.05.2024 06:01:57 IDT

ID користувача:
100011299

Назва документа: Курсова робота Васиільєв Ілля

Кількість сторінок: 22 Кількість слів: 4661 Кількість символів: 35926 Розмір файлу: 34.92 KB ID файлу: 1016033857

23.3% Схожість

Найбільша схожість: 13.8% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1015969810)

15% Джерела з Інтернету

833

Сторінка 24

17.4% Джерела з Бібліотеки

13

Сторінка 28

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що фізичні особи є основними учасниками більшості цивільно-правових відносин. Вони є власниками майна, укладають договори, успадковують та передають майно, виступають позивачами та відповідачами в судовому процесі. Вивчення їхніх прав та обов'язків, особливостей їхньої правоздатності та правового статусу є фундаментальним для розуміння цивільного права. Таке вивчення також пов'язане з необхідністю захисту прав і свобод фізичних осіб. Це включає захист від незаконного втручання в особисте життя, права власності, права на справедливий судовий розгляд та інших фундаментальних прав.

Суб'єкт цивільного права - це особа або організація, яка має особисті та майнові права і обов'язки, а також здатність бути учасником цивільних правовідносин, і є важливим поняттям у цивільному праві.

У сучасному світі постійно виникають нові виклики, які впливають на правовий статус фізичних осіб, такі як оцифрування, захист даних та кібербезпека. Вивчення цих аспектів допомагає правовим системам адаптуватися до нових умов та захищати права фізичних осіб.

Фізичні особи є основними учасниками цивільних правовідносин, таких як правочини, контракти, спадкування, майнова та інтелектуальна власність. Вони можуть виступати кредиторами, боржниками, продавцями, покупцями тощо.

Загалом суб'єкти цивільного права складають основу правової системи, яка визначає і регулює майнові та особисті відносини в суспільстві. Можливість володіти, користуватися і розпоряджатися майновими і немайновими правами та обов'язками визначає структуру і функціонування громадянського суспільства.

Метою цього курсу є вивчення та аналіз прав та обов'язків фізичних осіб відповідно до цивільного законодавства. Сюди входять майнові права,

особисті немайнові права та права споживачів. Для досягнення цієї мети необхідно виконати наступні завдання

- Дослідити поняття суб'єкта правовідносин;
- уточнити розуміння фізичної особи як суб'єкта правовідносин
- Визначити розуміння фізичної особи як суб'єкта цивільного права;
- Визначити обмеження дієздатності фізичної особи та підстави для

визнання її недієздатною.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, в яких беруть участь фізичні особи.

Предметом дослідження є науково-правова природа поняття фізичної особи як суб'єкта цивільного права та її особливості.

РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ СУБ'ЄКТА ПРАВОВІДНОСИН

Поняття суб'єкта цивільних правовідносин є одним з найбільш фундаментальних у цивільному праві. Вчені-правознавці виділяють декілька підходів до розуміння поняття суб'єкта правовідносин.

Згідно з юридичним підходом, суб'єкт правовідносин визначається як носій прав та обов'язків. Іншими словами, суб'єкт може виступати як власник, кредитор, боржник, позивач, відповідач тощо. Суб'єктом може бути фізична особа, юридична особа або, в деяких випадках, держава. Юридичний підхід фокусується на формальних критеріях, таких як правоздатність і правовий статус.

Соціологічний підхід розглядає суб'єкта правовідносин через призму його соціальної ролі та взаємодії в суспільстві. Соціологічний підхід зосереджується на тому, як суб'єкти використовують право для досягнення своїх цілей і як вони впливають на формування правових норм через свої дії та соціальні практики.

Філософський підхід аналізує глибинні аспекти існування суб'єктів права, такі як природа їхніх прав та обов'язків, їхня правоздатність та морально-етичні засади їхнього правового статусу. Цей підхід допомагає зрозуміти, чому певні суб'єкти мають певні права і як ці права співвідносяться з універсальними цінностями.

Важливість вивчення мотивації та поведінки суб'єктів правовідносин. Психологічні підходи зосереджуються на поведінці акторів, їхній взаємодії з правовою системою, а також на внутрішніх станах і процесах, які впливають на вирішення конфліктів.

Економічний підхід, з іншого боку, розглядає суб'єктів правовідносин як раціональних учасників, які максимізують свої інтереси. Цей підхід аналізує, як економічні інтереси формують правову поведінку, вибір правових стратегій та їхній вплив на розвиток правових норм.

Кожен з цих підходів має свої сильні та слабкі сторони, але разом вони забезпечують комплексний аналіз суб'єктів правовідносин та їхньої ролі в правовій системі.

Суб'єкт правовідносин - важливе поняття в праві, що означає учасника правовідносин, який має права та обов'язки і може їх реалізовувати в межах чинного законодавства. Суб'єкт правовідносин - це особа, яка уповноважена законом бути носієм прав і юридичних обов'язків. Розуміння поняття суб'єкта правовідносин є фундаментальним для аналізу всіх правових процесів і механізмів. Суб'єкти є необхідними учасниками формування, реалізації та регулювання правовідносин.

Типи суб'єктів цивільних правовідносин можна поділити на кілька основних категорій:

- Фізичні особи - це фізичні особи, які мають правоздатність (здатність мати права та обов'язки) та дієздатність (здатність своїми діями набувати і здійснювати права, брати на себе обов'язки та виконувати їх). Повна правоздатність фізичної особи настає з досягненням певного віку (зазвичай 18 років);

- Юридична особа - це організація, створена у встановленому законом порядку для здійснення господарської, соціально-культурної або іншої діяльності. Юридична особа має власні права та обов'язки, відмінні від прав та обов'язків її учасників та засновників. До юридичних осіб належать компанії, корпорації, фонди та асоціації.⁴

- Непідприємницькі організації - це організації, які не мають на меті отримання прибутку. Ці організації здійснюють різноманітну діяльність з акцентом на благодійність, культуру, освіту, науку, спорт та інші сфери;

- Державні органи та органи місцевого самоврядування - у цивільно-правових відносинах держава може виступати через свої органи (наприклад, міністерства) або як юридична особа. Органи місцевого самоврядування також мають правосуб'єктність і можуть брати участь у цивільних правовідносинах, представляючи інтереси своїх громад;

- Іноземні об'єднання - іноземні фізичні та юридичні особи, які беруть участь у цивільних правовідносинах в інших країнах на підставі іноземного права та міжнародних договорів. Кожен з цих видів суб'єктів відіграє певну

роль у цивільних правовідносинах і має певні особливості щодо своєї правоздатності та дієздатності. Права та обов'язки цих суб'єктів регулюються цивільним законодавством країни, в якій вони здійснюють свою діяльність.

Правоздатність - одне з основних понять цивільного права, що означає здатність особи мати цивільні права та обов'язки. Правоздатність є важливим аспектом правового статусу фізичної особи та її основною характеристикою. Правоздатність притаманна всім без винятку фізичним особам з моменту народження і до моменту смерті. Правоздатність мають усі особи, незалежно від стану здоров'я, майнового стану, громадянства та інших факторів. Правоздатність не може бути частковою; людина або має повну правоздатність, або не має її взагалі (як у випадку з народженням і смертю). Правоздатність не змінюється з часом і не може бути обмежена або скасована. Правоздатність притаманна кожній людині і не може бути передана або делегована іншій особі.

Правоздатність дозволяє людині володіти майном, укладати договори, виступати в суді позивачем або відповідачем, набувати права інтелектуальної власності, бути спадкоємцем або легатарієм тощо. Це поняття є основою для визначення дієздатності фізичної особи у правовому полі, але відрізняється від правоздатності тим, що стосується здатності особи своїми діями самостійно реалізовувати права та обов'язки.

Дієздатність фізичної особи - це здатність самостійно вчиняти юридичні дії та нести за них відповідальність відповідно до закону. Іншими словами, людина може вчиняти правочини, наприклад, укладати договори, розпоряджатися майном або укладати судові угоди, а також нести відповідальність за свої дії або бездіяльність. Дієздатність є важливим поняттям у цивільному праві, оскільки визначає здатність особи брати участь у правовідносинах і здійснювати права та обов'язки.

Деліктоздатність - це здатність особи нести цивільно-правову відповідальність за шкоду, завдану іншій особі її деліктним діянням (дією або бездіяльністю). Це поняття визначає, хто і за яких умов може нести

відповідальність за завдану шкоду, і є важливим елементом системи правового регулювання.

Деліктоздатність забезпечує механізм відшкодування збитків особам, які зазнали шкоди внаслідок деліктних дій інших осіб. Вона є основою правосуддя та верховенства права в суспільстві. Існування деліктоздатності та відповідальності за завдану шкоду діє як стримуючий фактор, що утримує людей від вчинення протиправних дій. Відповідальність допомагає інтегрувати людей у суспільство, навчаючи їх брати на себе відповідальність за свої дії та заохочуючи їх дотримуватися норм і законів. Таким чином, правоздатність є важливим елементом забезпечення юридичної відповідальності та соціальної взаємодії, сприяючи стабільності та справедливості правовідносин.

Сучасне цивільне право визначає фізичну особу як учасника цивільних правовідносин як "фізичну особу". Вперше цей термін був офіційно введений у Цивільному кодексі України (ст. 24 ЦК), але його використання вже давно активно продовжується в наукових працях більшості правознавців. Це, зокрема, здатність мислити і судити, індивідуальність (таланти, освіта, професія, смаки тощо), свобода і відповідальність перед суспільством.

Юридична особа як суб'єкт правовідносин відіграє важливу роль у сучасній правовій ситуації. Вони необхідні для ефективного функціонування економіки, державного управління та суспільного життя. Юридичні особи, такі як компанії, підприємства, господарські товариства та благодійні організації, є основною рушійною силою економічного розвитку. Вони створюють робочі місця, забезпечують інвестиції, впроваджують інновації та сприяють внутрішній і зовнішній торгівлі. Юридичні особи мають власну правосуб'єктність, яка відрізняється від правосуб'єктності їхніх власників та акціонерів. Це дозволяє їм укладати договори, володіти майном, вести господарську діяльність та бути стороною в судовому процесі. Багато юридичних осіб беруть активну участь у соціальних програмах, благодійності та природоохоронній діяльності, що сприяє підвищенню

суспільного добробуту та сталому розвитку. У багатьох сферах, таких як освіта, охорона здоров'я, наука та культура, юридичні особи відіграють роль інститутів, які гарантують системну реалізацію соціального порядку денного та розвиток громадянського суспільства.

Таким чином, юридична особа як суб'єкт правовідносин є невід'ємною частиною сучасної правової, економічної та соціальної системи. Вони допомагають формувати організаційні структури, необхідні для функціонування складного суспільства та ринкової економіки.

РОЗДІЛ 2. ФІЗИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ПРАВОВИХ ВІДНОСИН

Правовідносини - це врегульовані правом взаємовідносини між суб'єктами (фізичними, юридичними особами, державою, муніципалітетами

тощо). Правовідносини виникають з конкретних життєвих ситуацій, врегульованих правом. Будь-які правовідносини ґрунтуються на нормах права, які встановлюють правила поведінки, права та обов'язки учасників. У правовідносинах завжди беруть участь два або більше суб'єктів, кожен з яких може мати свої права та обов'язки. Учасники правовідносин несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків. Суб'єкти правовідносин мають можливість формувати власні права та обов'язки на власний розсуд, якщо це не суперечить закону. Такі відносини охоплюють широкий спектр життєвих аспектів: від цивільних, адміністративних і трудових відносин до сімейних і кримінальних. Кожна категорія правовідносин регулюється відповідною галуззю права, що гарантує суспільний порядок і стабільність.

Люди вступають у правовідносини щодня. У більшості випадків ці відносини мають цивільно-правовий характер і варіюються від дрібних побутових угод до створення спеціальних суб'єктів, які називаються юридичними особами.

Фізичні особи як суб'єкти правовідносин мають важливе значення в цивільному, кримінальному, адміністративному та інших галузях права. Фізичні особи є основними носіями прав та обов'язків у правовій системі. Таким чином, фізична особа є основою будь-якої правової системи і гарантує реалізацію та захист прав і свобод, передбачених законодавством кожної країни.

Сучасне цивільне право визначає фізичну особу як учасника цивільних правовідносин як "фізичну особу". Вперше цей термін був офіційно запроваджений у Цивільному кодексі України (ст. 24 ЦК), але його використання вже давно активно використовується в наукових працях більшості правознавців. Зокрема, до них відносять здатність мислити та приймати рішення, індивідуальність (таланти, освіта, професія, смаки тощо), свободу та відповідальність перед суспільством.

Основним засобом індивідуалізації кожної людини є ім'я, оскільки під цим ім'ям людина набуває і здійснює права та обов'язки. Ім'я дається при народженні, а тому на практиці фізичні особи можуть реалізувати своє право на зміну імені, якщо воно їх не влаштовує.

При описі правового статусу фізичної особи першим елементом є правоздатність. Цивільна правоздатність фізичної особи - це здатність фізичної особи мати цивільні права та обов'язки. Правоздатність не тільки характеризує фізичну особу як суб'єкта цивільних правовідносин, але й відіграє важливу роль.

На мою думку, правоздатність також є основою для характеристики правоздатності юридичних осіб у тому сенсі, що вони можуть мати такі ж права та обов'язки, як і фізичні особи.

Однією з найбільш фундаментальних категорій цивільного права є цивільна дієздатність фізичних осіб. Відповідно до чинного законодавства, дієздатність - це здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав, здійснювати для себе цивільні права, створювати для себе цивільні обов'язки, виконувати взяті на себе цивільні обов'язки та нести відповідальність за невиконання своїх обов'язків.

З методологічної точки зору, складові правоздатності можна виокремити таким чином

- правоздатність здійснювати підприємницьку діяльність
- деліктоздатність: здатність нести цивільну відповідальність;
- заповідальна дієздатність пов'язана з можливістю брати участь у спадкуванні;
- правочинна дієздатність - це здатність обирати представника; та
- підприємницька дієздатність - це здатність займатися підприємницькою діяльністю.

Деліктоздатність може бути виділена як самостійний елемент. На мою думку, це можливо, якщо правоздатність, дієздатність та деліктоздатність будуть інтегровані в правосуб'єктність фізичної особи.

Важливим інститутом у характеристиці фізичних осіб є можливість набуття спеціального статусу фізичної особи-підприємця. Як юридичні, так і фізичні особи мають право здійснювати підприємницьку діяльність, при цьому до фізичних осіб застосовуються такі права

поширюються лише на повністю дієздатних осіб, які підлягають державній реєстрації у встановленому законом порядку.

Українське законодавство накладає певні обмеження на коло суб'єктів підприємницької діяльності та види діяльності, які є забороненими.

Фізичні особи-підприємці, які перебувають у шлюбі, несуть відповідальність за зобов'язаннями, пов'язаними зі здійсненням ними підприємницької діяльності, усім своїм особистим майном, а також часткою прав на спільне майно подружжя, яка належала б їм у разі поділу цього майна. Саме тому така індивідуальна підприємницька діяльність є для багатьох людей відправною точкою для майбутнього створення юридичної особи.

Кожна особа як учасник цивільних правовідносин відрізняється одна від одної за своїм цивільно-правовим статусом.

Так, фізичні особи як учасники цивільних правовідносин мають правоздатність, яка визначається на підставі їхньої дієздатності та відповідно до їхнього віку і стану здоров'я. При здійсненні права на заняття підприємницькою діяльністю підприємці як фізичні особи займають особливий статус.

По-перше, це пов'язано з особливостями права фізичної особи на ім'я, а по-друге, зі співвідношенням правоздатності фізичної особи та правоздатності юридичної особи.

РОЗДІЛ 3.

ФІЗИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Право на ім'я є одним з основоположних особистих немайнових прав, яке захищається на національному та міжнародному рівнях. Воно включає право кожного мати ім'я, право зберігати та захищати своє ім'я, а також право змінювати своє ім'я за певних обставин. Аргументи на користь зміни імені включають багато правових, соціальних, культурних та особистих аспектів, які широко варіюються залежно від правової системи, соціальних норм та індивідуальних обставин. У багатьох країнах зміна імені вимагає певних процедур, які можуть включати подання відповідної документації, докази обґрунтування необхідності зміни імені, а іноді й судове слухання. Процедури зміни імені часто обговорюються з точки зору їхньої доступності, простоти та відповідності потребам людей.

Одним із важливих аспектів цієї дискусії є зміна імені для трансгендерних людей. Питання доступності та доцільності процедури зміни імені для трансгендерних людей часто виникають у контексті захисту їхніх прав.

Існує багато причин, чому люди змінюють свої імена, наприклад, бажання дистанціюватися від травматичного минулого, зміна сімейного статусу або бажання мати ім'я, яке краще відображає їхню особисту ідентичність і культурні переконання. Ці аспекти обговорюються з точки зору права людини на самоідентифікацію та самовираження. Питання про те, коли і за яких обставин людина може змінити своє ім'я, часто обговорюється в юридичній практиці і в суспільстві. У деяких країнах процедура зміни імені є дуже складною і зарегульованою, що призвело до дискусії про межі індивідуальної свободи.

Тому зміна імені є важливим аспектом особистої свободи та прав людини і часто є предметом глибоких суспільних дебатів, оскільки необхідно враховувати низку факторів.

Дискусії точаться також щодо права осіб використовувати псевдоніми в публічних виступах і літературній діяльності. Це стосується свободи вираження поглядів людини, а також може впливати на права інших осіб.

Використання псевдонімів може бути засобом захисту приватного життя, особливо для тих, хто займається громадською діяльністю або працює у сферах, де вони можуть наражатися на ризик небажаної уваги чи переслідувань. Використання псевдоніму дозволяє людям висловлюватись анонімно і вільніше обговорювати делікатні теми, не боячись соціальних чи професійних наслідків. Використання псевдоніму може ускладнити юридичну ідентифікацію особи в судових спорах, при отриманні кредитів, укладанні ділових угод та інших офіційних процедурах. Це також стосується питань авторського права та інтелектуальної власності. У деяких культурах існує давня традиція використання псевдонімів, наприклад, письменниками, художниками та акторами, що може бути пов'язано зі свободою творчості та культурними нормами.

Існують також дискусії щодо того, наскільки ефективним має бути захист імені від недобросовісного або оманливого використання третіми особами, наприклад, у комерційних цілях.

Захист імен від незаконного використання є важливою частиною права на недоторканність приватного життя та захист особистої ідентичності і передбачений на національному та міжнародному рівнях. Ім'я людини є основним засобом ідентифікації в суспільстві, і його неправомірне використання може мати низку негативних наслідків, включаючи шкоду репутації та правам особистості. У більшості країн існують закони, що захищають право на ім'я. Вони включають цивільне, кримінальне та адміністративне право. В Україні, наприклад, право на ім'я захищається статтею Цивільного кодексу, яка забороняє використання імені без згоди особи або у спосіб, що завдає їй шкоди.

Засоби масової інформації можуть бути обмежені у використанні імені особи без її згоди, особливо якщо це стосується її приватного життя. Винятки, однак, робляться, коли згадка імені необхідна для повідомлення про важливі події або для загального суспільного інтересу. Неправомірне використання включає в себе "крадіжку особистих даних", коли хтось

використовує ім'я іншої особи з метою шахрайства або отримання фінансової вигоди, "наклеп", коли ім'я використовується у шкідливому контексті, а також комерційне використання імені без згоди особи. В Інтернеті ім'я людини може бути використане без її відома чи згоди, що ставить під загрозу її права та ідентичність. Захист імені в цифрову епоху передбачає використання технологій для виявлення та запобігання такому використанню.

Сучасні технології та розвиток Інтернету створюють нові виклики, такі як використання імен у соціальних мережах, на веб-сайтах та в цифрових медіа. Сюди входить і питання права на забуття, тобто можливість видалення інформації про особу з онлайн-ресурсів на її прохання.

Право на ім'я в контексті інтернету є особливо важливим, оскільки цифрове середовище розширює можливості для його використання та зловживань. Неправомірне використання імен в Інтернеті включає фішинг, шахрайство та створення фальшивих профілів. Це може призвести до фінансових втрат, репутаційних збитків та інших негативних наслідків.

Інтернет дозволяє людям висловлювати свої погляди анонімно, що іноді суперечить праву на ім'я. Наприклад, анонімні коментарі можуть містити неправдиву інформацію, яка може зашкодити репутації особи, а потерпілі можуть мати обмежені можливості для захисту своїх прав через анонімність порушника.

Місце проживання особи в цивільному праві є важливим поняттям, оскільки воно впливає на багато аспектів правового статусу особи, включаючи юрисдикцію, оподаткування, право голосу та доступ до державних послуг. Місцем проживання особи є місце, де вона постійно або переважно проживає, тобто де вона проводить більшу частину свого часу і здійснює основну господарську діяльність. Це може бути адреса, за якою особа зареєстрована, або інша адреса, яка фактично використовується як основне місце проживання особи.

Місце проживання визначає судову юрисдикцію, приналежність до певної адміністративно-територіальної одиниці місцевого самоврядування,

право голосу та доступ до соціальних послуг (охорона здоров'я, освіта). Зміна місця проживання може, наприклад, вплинути на зобов'язання особи у сфері оподаткування та соціального забезпечення. Тому при переїзді на нове місце проживання необхідно зареєструватися як резидент за новим місцем проживання відповідно до законодавства більшості країн. У багатьох країнах існують спеціальні процедури реєстрації місця проживання, включаючи отримання відповідних документів від державних органів для офіційного підтвердження місця проживання особи.

Фізичні особи мають право вільно обирати та змінювати місце проживання, якщо інше не передбачено законом. Право на проживання закріплено в Конституції України (стаття 33), Загальній декларації прав людини (стаття 13), Протоколі IV до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (стаття 2) та Міжнародному пакті про громадянські і політичні права (стаття 12).

Відповідно до Цивільного кодексу України, місцем проживання фізичної особи є житловий будинок, квартира, інше приміщення, придатне для проживання в ньому (гуртожиток, готель тощо) у відповідному населеному пункті, в якому фізична особа проживає постійно, переважно або тимчасово.

Однак чинне законодавство надає й інше розуміння поняття "місце проживання", під яким слід розуміти адміністративно-територіальну одиницю, на території якої особа проживає строком понад шість місяців на рік (стаття 3 Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні"). Законодавець відрізняє "місце перебування" від місця проживання, тобто адміністративно-територіальної одиниці, в якій особа проживає менше шести місяців на рік. Право на місце проживання як особисте немайнове право фізичної особи включає такі основні правомочності

- Володіння місцем проживання, тобто можливість особи мати одне або декілька місць проживання;

- користування місцем проживання, тобто можливість набувати для себе цивільних прав та виконувати цивільні обов'язки у місці проживання, якщо інше не встановлено законом або домовленістю сторін, яка гарантується законом. Такий доступ може здійснюватися, наприклад, шляхом отримання за місцем проживання офіційних запитів, повідомлень тощо;

- Можливість вільно обирати та змінювати місце проживання, тобто країну, в якій знаходиться місце проживання, місце перебування та безпосереднє місце проживання.

У певних випадках, визначених законом, фізичні особи можуть бути обмежені у праві вільно обирати та змінювати місце проживання, зокрема місце перебування. Наприклад, місцем проживання фізичної особи у віці від 10 до 14 років є місце проживання батьків (усиновлювачів), з якими проживає дитина, або одного з них, або опікуна, або навчального чи медичного закладу, в якому вона перебуває, якщо інше місце проживання не встановлено за згодою між дитиною та її батьками (усиновлювачами, опікуном, піклувальником) або органом, який виконує функції опікуна. Це буде так.

Для осіб, які не досягли 10 років, місцем проживання є місце проживання батьків (усиновлювачів) або одного з них, опікуна, або навчальний чи лікувальний заклад тощо, в якому вона перебуває.

Місце проживання недієздатної особи також обмежується місцем проживання опікуна або місцезнаходженням відповідного органу, який виконує функції опікуна.

Фізична особа може мати більше одного місця проживання. Місце проживання особи підлягає реєстрації замість "горезвісної" посвідки на проживання. Громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які постійно або тимчасово проживають в Україні, зобов'язані зареєструвати місце проживання протягом 30 календарних днів з дня прибуття до нового місця проживання після зняття з реєстрації місця проживання. Батьки або інші законні представники зобов'язані зареєструвати місце проживання новонародженої дитини протягом трьох місяців з дня реєстрації державою

народження дитини. Особи, які на законних підставах проживають в Україні, зобов'язані зареєструвати своє місце проживання протягом 10 днів після прибуття до нового місця проживання. Порядок реєстрації регулюється Законом України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні". Водночас, реєстрація місця проживання чи місця перебування та її відсутність не можуть бути умовою реалізації прав і свобод, передбачених Конституцією України, законодавством та міжнародними договорами, або підставою для їх обмеження.

РОЗДІЛ 4.

ОБМЕЖЕННЯ ДІЄЗДАТНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ТА ВИЗНАННЯ ЇЇ НЕДІЄЗДАТНОЮ

Обсяг цивільної дієздатності фізичної особи визначається Цивільним кодексом України і може бути обмежений лише у випадках і в порядку, встановлених законом.

Стаття 30 Цивільного кодексу України визначає дієздатність як здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав і самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність за їх невиконання.

Основними елементами змісту цивільної дієздатності фізичної особи є

- здатність самостійно вчиняти правочини;
- здатність самостійно відповідати за своє майно;
- здатність складати заповіт і бути спадкоємцем;
- здатність обирати представника та бути представником.

На відміну від працездатності, дієздатність пов'язана зі здійсненням фізичною особою певних вольових дій, що передбачає досягнення нею певного рівня психічної зрілості. Критеріями дієздатності є вік та стан психічного здоров'я.

Цивільний кодекс України розрізняє такі види дієздатності

- Фізичні особи, які досягли 18 років (повноліття), у статті 34 Цивільного кодексу України;

- фізичні особи у віці від 14 до 18 років (неповнолітні), що передбачено статтею 32 Цивільного кодексу України;

- Стаття 31 Цивільного кодексу України: часткова цивільна дієздатність - особи, які не досягли 14 років (малолітні).

Підстави та порядок обмеження дієздатності та визнання фізичної особи недієздатною.

Дієздатність, як і правоздатність, припиняється зі смертю фізичної особи. Однак фізична особа може бути обмежена у дієздатності або визнана недієздатною за життя.

Обмеження дієздатності означає, що на підставі рішення суду обмежується здатність фізичної особи укладати правочини щодо розпорядження майном або отримувати заробітну плату, пенсію, стипендію чи інші види доходів. Всі ці дії можуть бути здійснені тільки за згодою піклувальника. Фізичні особи з обмеженою цивільною дієздатністю можуть самостійно вчиняти лише дрібні побутові правочини.

Суд може обмежити цивільну дієздатність фізичної особи, якщо вона - страждає на психічний розлад, який істотно впливає на її здатність усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними; або

- зловживає спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними або іншими речовинами, що ставить її або її сім'ю чи інших осіб, які за законом зобов'язані її утримувати, у важке матеріальне становище, що ставить її або її сім'ю чи інших осіб, які за законом зобов'язані її утримувати, у скрутне матеріальне становище.

Порядок обмеження цивільної дієздатності фізичної особи визначений Цивільним процесуальним кодексом України ("ЦПК України"). Цивільна дієздатність обмежується з моменту набрання законної сили рішенням суду.

Особа, цивільна дієздатність якої обмежена, несе відповідальність лише у разі порушення нею договору, укладеного за згодою піклувальника, та завдання шкоди іншій особі.

Якщо особа, цивільна дієздатність якої була обмежена, видужала або якщо її психічний стан поліпшився і вона повністю усвідомлює значення своїх дій та (або) відновила здатність керувати своїми діями, суд поновлює її цивільну дієздатність. Якщо фізична особа припинила зловживати спиртними напоями, наркотичними засобами або отруйними речовинами, суд поновлює її цивільну дієздатність.

На підставі рішення суду про поновлення цивільної дієздатності припиняється опіка, встановлена над фізичною особою.

Визнання фізичної особи недієздатною пов'язане, насамперед, зі станом її здоров'я. Суд може визнати фізичну особу недієздатною, якщо вона внаслідок хронічного, стійкого психічного розладу не здатна усвідомлювати свої дії та (або) керувати ними.

Порядок визнання фізичної особи недієздатною встановлюється Цивільним процесуальним кодексом України. Фізична особа визнається недієздатною з моменту набрання законної сили рішенням суду про це. Правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною:

- Над недієздатною фізичною особою встановлюється опіка;
- Недієздатна особа не має права вчиняти будь-які правочини; та
- Над недієздатною особою встановлюється опіка; опікун здійснює правочини від імені та в інтересах недієздатної особи;
- Опікун відповідає за шкоду, завдану недієздатною особою; Опікун відповідає за шкоду, завдану недієздатною особою;

Суд за заявою опікуна або органу опіки та піклування поновлює цивільну дієздатність фізичної особи, яка була визнана недієздатною, та припиняє над нею опіку, якщо буде встановлено, що фізична особа набула здатності усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними внаслідок відновлення або значного поліпшення свого психічного стану.

ВИСНОВОКИ

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що фізичні особи є ключовими учасниками більшості цивільно-правових відносин. Вони є власниками майна, укладають договори, успадковують та передають майно, виступають позивачами та відповідачами в судовому процесі. Вивчення їхніх прав та обов'язків, особливостей їхньої правоздатності та правового статусу є фундаментальним для розуміння цивільного права. Таке вивчення також пов'язане з необхідністю захисту прав і свобод фізичних осіб. Це включає захист від незаконного втручання в особисте життя, права власності, права на справедливий судовий розгляд та інших фундаментальних прав.

Суб'єкт цивільного права - це особа або організація, яка має особисті та майнові права і обов'язки, а також здатність бути учасником цивільних правовідносин, і є важливим поняттям у цивільному праві.

У сучасному світі постійно виникають нові виклики, які впливають на правовий статус осіб, такі як оцифрування, захист даних та кібербезпека. Вивчення цих аспектів допомагає правовим системам адаптуватися до нових умов та захищати права фізичних осіб.

Фізичні особи є основними учасниками цивільних правовідносин, таких як правочини, контракти, спадкування, майнова та інтелектуальна власність. Вони можуть виступати кредиторами, боржниками, продавцями, покупцями тощо.

Загалом суб'єкти цивільного права складають основу правової системи, яка визначає і регулює майнові та особисті відносини в суспільстві. Можливість володіти, користуватися і розпоряджатися майновими і немайновими правами та обов'язками визначає структуру і функціонування громадянського суспільства.

Суб'єкт правовідносин - важливе поняття в праві, що означає учасника правовідносин, який має права та обов'язки і може їх реалізувати в межах чинного законодавства. Суб'єкт правовідносин - це учасник правовідносин,

який має права та обов'язки в рамках чинного законодавства і здатний їх реалізувати. Розуміння поняття суб'єкта правовідносин є фундаментальним для аналізу всіх правових процесів і механізмів. Суб'єкти є необхідними учасниками формування, реалізації та регулювання правовідносин.

Типи суб'єктів цивільних правовідносин можна поділити на кілька основних категорій:

- Фізичні особи - це фізичні особи, які мають правоздатність (здатність мати права та обов'язки) та дієздатність (здатність своїми діями набувати і здійснювати права, брати на себе обов'язки та виконувати їх). Повна правоздатність фізичної особи виникає після досягнення певного віку (зазвичай 18 років);

- Юридична особа - це організація, створена в установленому законом порядку для здійснення господарської, соціально-культурної або іншої діяльності. Юридична особа має власні права та обов'язки, відмінні від прав та обов'язків її учасників та засновників. До юридичних осіб належать компанії, фірми, фонди та асоціації⁴.

- Непідприємницькі організації - це організації, які не мають на меті отримання прибутку. Ці організації здійснюють різноманітну діяльність з акцентом на благодійність, культуру, освіту, науку, спорт та інші сфери;

- Державні органи та органи місцевого самоврядування - у цивільно-правових відносинах держава може виступати через свої органи (наприклад, міністерства) або як юридичні особи. Муніципалітети також мають статус юридичних осіб і можуть брати участь у цивільних правовідносинах від імені інтересів громади;

- Іноземна юридична особа - це юридична особа, яка є одночасно фізичною особою в іноземній державі та учасником цивільних правовідносин на території іншої держави відповідно до законодавства цієї держави та міжнародних договорів.

Сучасне цивільне право визначає фізичну особу як учасника цивільних правовідносин як "фізичну особу". Вперше цей термін був офіційно введений у Цивільному кодексі України (ст. 24 ЦК), але його використання вже давно активно використовується в наукових дослідженнях більшості юристів-практиків. Зокрема, це здатність мислити та приймати рішення, індивідуальність (талант, освіта, професія, смаки тощо), свобода та відповідальність перед суспільством.

Основним засобом індивідуалізації кожної людини є ім'я, оскільки саме під цим ім'ям людина набуває і здійснює права та обов'язки. Ім'я дається при народженні, а тому на практиці фізичні особи можуть реалізувати своє право на зміну імені, якщо воно їх не влаштовує.

При описі правового статусу фізичної особи першим елементом є правоздатність. Цивільна правоздатність фізичної особи - це здатність фізичної особи мати цивільні права та обов'язки. Правоздатність не тільки характеризує фізичну особу як суб'єкта цивільних правовідносин, але й відіграє важливу роль.

Обсяг цивільної дієздатності фізичної особи визначається Цивільним кодексом України і може бути обмежений лише у випадках, встановлених законом, і в порядку, встановленому законом.

Стаття 30 Цивільного кодексу України визначає дієздатність як здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав і самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність у разі їх невиконання.

Схожість

Джерела з Інтернету

833

2	https://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2017/02/Materiali-lektsij_TSivil-ne-ta-simejne-pravo.pdf	4.25%
3	https://studfile.net/preview/1862514	27 джерел 4.16%
4	https://dut.edu.ua/firefox/l_1943_11899754.pdf	3 джерела 4.12%
5	https://www.petrivske.com/sites/default/files/%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%A3%D0%B0%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA...	30 джерел 3.75%
8	http://www.jurists.org.ua/civil-law/2902-naukovo-praktichniy-komentar-do-st-310-civnogo-kodeksu-ukrayini.html	111 джерел 2.12%
9	https://textarchive.ru/c-1403968-pall.html	7 джерел 1.46%
10	http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%A6%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA...	1.31%
11	http://referat-ukr.com/czivilne-pravo/fzichna-osoba.html	24 джерела 1.29%
12	http://mego.info/%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB/6-%D0%BF%D1%96%D0%B4...	4 джерела 1.18%
13	http://uchika.in.ua/pravoohoronna-d.html?page=2	1.12%
14	http://nbuviap.gov.ua/images/Ecdil/2014/Ecdil1.pdf	1.12%
15	https://protocol.ua/ua/postanova_kas_vp_vid_27_02_2020_roku_u_spravi_522_8166_17	3 джерела 1.07%
16	https://www.ladrada.gov.ua/%D1%80%D0%BE%D0%B7-%D1%8F%D1%81%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%81...	18 джерел 1.03%
17	http://www.zaochka.net/catalog_p_18_p_p_13.html	1.03%
18	http://dipplus.com.ua/metodichn-vkazvki/news_post/tsivilne-pravo-4	2 джерела 1.01%
19	https://gca.court.gov.ua/userfiles/metod_recon_declar.doc	2 джерела 0.97%
20	http://deu.oridu.odessa.ua/news/golovna/ogol/2013/Internet_konf_DU_2013.pdf	4 джерела 0.94%
21	https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=39979	14 джерел 0.92%
22	http://idpnan.org.ua/files/pilipishin-p.b.-konstitutsiyno-pravova-vidpovidalnist-organiv-ta-posadovih-osib-mistsevogo	26 джерел 0.92%
23	https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/15107	3 джерела 0.86%

24	http://www.uris-c.com.ua/2012/01/23/%d0%b2%d1%96%d0%b4%d0%bf%d0%be%d0%b2%d1%96%d0%b4%d0%b0%...	4 джерела	0.86%
25	http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/15777		0.86%
26	https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2022/zbirnik_materialiv_konferenciji_23.06.2022.pdf		0.82%
27	https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80168	11 джерел	0.82%
28	https://infopedia.su/2x9df1.html	19 джерел	0.79%
29	https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-496759.html	7 джерел	0.77%
30	https://westudents.com.ua/glavy/61932-2-mjnarodn-standarti-prav-svobod-lyudini-gromadyanina-ta-h-spvvdnoshenn	13 джерел	0.77%
31	https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81872		0.73%
32	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/8795/_Suchasna%20nauka%20i%20pravookhoronna	2 джерела	0.73%
33	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9609/%d0%9a%d1%80%d0%b8%d0%b2%d0%be%d1%80%d1%83	4 джерела	0.73%
34	https://studfile.net/preview/7825217/page:6	3 джерела	0.73%
35	https://auc.org.ua/sites/default/files/library/modul_1.pdf		0.71%
36	https://rcp.kh.ua/faq/6		0.71%
37	http://yurradnik.com.ua/anal_and_comm/%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%b9-%d0%b	11 джерел	0.69%
38	https://rada.oporaua.org/en/deputy/deputati/komitety/50-komitet-z-pytan-palyvno-enerhetychnoho-kompleksu-ia-d	9 джерел	0.69%
39	https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/18202/1/steshenko_2019.pdf	9 джерел	0.69%
41	https://docs.dtkk.ua/doc/n0003740-13?page=1		0.67%
42	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5075/1/%D0%A6%D0%B8%D0%B2.%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%...		0.64%
43	https://pravoznavtc.at.ua/_ld/1/154_...doc	27 джерел	0.64%
44	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/12960/1/%d0%9f%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be%d0%b2%d1%96%2	5 джерел	0.64%
45	http://p-mih.gromada.org.ua/opikunska-rada-pri-vikonavchomu-komiteti-petromihajlivskoi-silskoi-radi-11-03-06-22-0	30 джерел	0.62%
46	http://justicekyiv.gov.ua/show/1719	3 джерела	0.6%

47	https://www.consmilano.com.ua/services.html	7 джерел	0.58%
48	http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/15775		0.58%
50	http://www.kidrights.ks.ua/kj/index.php?catid=40%3A2012-11-27-19-30-35&id=66%3A2012-12-02-17-00-13&view=articl	20 джерел	0.56%
51	https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/9164/3/Tsyvilne_pravo_z.pdf	35 джерел	0.56%
52	http://www.legalclinic.com.ua/load/konsultacii/zhitlove_pravo/reestracija_miscja_prozhivannja_buti_chi_ne_buti/13-1-0-131		0.56%
53	http://samzan.net/93117		0.54%
54	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/8939/1/%d0%a1%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0...		0.51%
55	https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/1696/dysertacijanazdobuttyanaukovogostupenyadoktorayurydy	2 джерела	0.51%
56	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13732/Tsyvilne%20pravo_Zahalna%20chastyna_navchalnyi%20...		0.51%
57	http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT1179.html		0.45%
58	https://nure.ua/wp-content/uploads/workshop/konferentsiia-humanitarni-aspekty-stanovlennia-informatsijnoho-sust	9 джерел	0.45%
59	http://ukrzakon.net/zakony-ukrainy-2014/4000-Pro-konstituc-iyne-podannya.html		0.45%
60	http://spadshchyna.donntu.edu.ua/kaf/kaf_sgp/docs/31.pdf		0.43%
61	https://www.yaneuch.ru/cat_56/zmst-dzdatnost-gromadyanina/324622.2446449.page2.html	4 джерела	0.43%
62	https://protocol.ua/ua/cikavi_sydovi_rishennya/43	21 джерело	0.43%
63	http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Migkih/d_Migkih.pdf	8 джерел	0.43%
64	https://shron1.chtyvo.org.ua/Kahanovska_Tetiana/Osnovy_pravoznavstva.pdf	2 джерела	0.41%
65	https://present5.com/pravovi-vidnosini-osoblivosti-administrativno-pravovix-vidnosin-pravovidnosini	24 джерела	0.41%
66	http://judges.org.ua/article/Malolitni-nepovnolitni.pdf		0.39%
67	https://studfile.net/preview/9278926/page:5		0.39%
68	https://evrovektor.com.ua/article/registracija-mesta-prozhivannja-propiska-rebenka-do-14-let-Ukraina-propiska-detej	4 джерела	0.36%
69	http://naiu.org.ua/wp-content/uploads/2015/06/32.doc		0.36%

70	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9563/Prav%20zabezp%20efect%20vykon%20risha%20ESPCH%20	56 джерел	0.36%
71	https://docs.dtkk.ua/doc/1052.36.2	2 джерела	0.36%
72	http://old.univer.km.ua/doc/specvr/diss_komisarenko.pdf		0.36%
73	https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/osobysti-nemaynovi-prava-osoby.pdf	2 джерела	0.34%
74	https://mybiblioteka.su/11-6072.html		0.34%
75	http://globyne.just.gov.ua/uploads/2014-01/osoblcivil-npravozdatnosti-fizichnosib.doc		0.34%
76	https://vdocuments.pub/oe-f-2018-11.html	3 джерела	0.34%
77	http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/452/1/%D0%9A%D0%A3%D0%A7%D0%95%D0%A0%20%D0%A6%D0%B8...		0.34%
78	https://helpiks.org/5-55017.html		0.34%
79	https://studfile.net/preview/5015996	2 джерела	0.34%
80	https://rm.coe.int/16806a49d8	16 джерел	0.3%
81	https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81755		0.26%
82	https://geci.cn.ua/work/192242/Pravo-na-medichnu-dopomogu	11 джерел	0.26%
83	http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11672/16-Vlasenko.pdf	2 джерела	0.24%
84	https://advokat-morozov.blogspot.com/search/label/%D0%B2%D0%B8%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%	4 джерела	0.24%
85	https://pt.slideshare.net/inforesist/ss-70133974	19 джерел	0.24%
86	http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT1500.html		0.21%
87	http://uf.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Ternopil-TNEU-Conf-2019-verstka.pdf	2 джерела	0.21%
88	http://referatu.net.ua/referats/7569/180105	2 джерела	0.21%
89	https://dspace.oduvs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/984b8b39-43bd-4017-900f-88b61b7f5d06/content	2 джерела	0.19%
90	https://ipchdnu.donnu.edu.ua/article/download/13583/13488/27029	30 джерел	0.19%
91	https://subj.ukr-lit.com/pravoznavstvo-moldovan-v-v-1-zagalna-karakteristika-civilnogo-zakonodavstva-ukra%20d1%97f	2 джерела	0.19%

